

Provinciale Staten

Clustercode MOB
Ons kenmerk DOC-00681108
Bijlage(n) -

Uw kenmerk -
Maastricht 15 oktober 2024
Verzonden 15 oktober 2024

Onderwerp

Mededeling portefeuillehouder inzake gewijzigde motie 3073 IJpelaar c.s. inzake Toeristen ticket Limburg

Geachte Staten,

Naar aanleiding van de gewijzigde motie 3073 informeren wij bij deze uw Staten over de resultaten van de inventarisatie over de mogelijkheden om tot een Limburg dekkend toeristenticket te komen. Voordat we ingaan op potentiële mogelijkheden om het aanbod uit te breiden, vatten we samen welke tickets nu beschikbaar zijn en hoe het aanbod na de volledige overgang naar OVpay eruit komt te zien.

Bestaande toeristenproposities nu en in de nabije toekomst

Toeristen kunnen gebruik maken van het volledige productportfolio van Arriva en de NS. Voor toeristen zijn daarbij de volgende tickets bijzonder relevant:

- **Euregioticket**
Met het Euregioticket kunnen reizigers in de hele Euregio Maas-Rijn reizen met verschillende vervoerders in Nederland, Duitsland en België. In Nederland is het ticket geldig in alle bussen en treinen (zowel Arriva, als ook NS) in Zuid-Limburg tot en met Roermond. Het ticket kost € 21,70 en is doordeweeks geldig voor één persoon en in het weekend voor 2 volwassenen en 3 kinderen van 4 t/m 11 jaar. Er worden ongeveer 25.000 tickets per jaar verkocht door alle partners in de Euregio.
- **Dagkaarten Arriva**
Arriva heeft verschillende versies van dagkaarten in hun productaanbod (dal en spits, alleen bus of bus en trein). Dagkaarten voor de bus gelden in heel Limburg, de varianten voor bus en trein kennen ook regionaal beperkte varianten (Zuid en Midden/Noord). Deze kunnen online, bij servicepunten / verkoopautomaten of direct in de bus gekocht worden en zijn daarom ook makkelijk te gebruiken door toeristen.
- **OV-ToerPas (Arriva)**
De OV-Toerpas is de huidige toeristenpropositie van Arriva voor Zuid-Limburg. Deze is verkrijgbaar in een 1-daagse en 2-daagse variant, waarbij de 2-daagse variant 30% korting kent. Ook kan er gekozen worden tussen geldigheid alleen in de bus of ook in de treinen van Arriva. Het geldigheidsbereik van deze kaart gaat tot Echt in de bus en tot Roermond in de trein. Omdat deze propositie specifiek voor de doelgroep toerist is, is deze ook verkrijgbaar bij VVV's en diverse verblijfsaccommodaties in Zuid-Limburg. De vraag naar dit product blijkt echter beperkt.

De **NS** biedt via de “spoordeelwinkel” verschillende producten, die een treinticket combineren met entrees voor attracties of overnachtingen. Deze producten zijn met name attractief als deze verbonden zijn met een langere treinreis (van of naar elders in Nederland) en zijn veelal minder attractief voor Limburgse verblijfstoeristen.

Ook bieden NS en Arriva extra treinen en aanbiedingen rond grote events (bv. Pinkpop).

Met de overstap van de OV-chipkaart naar OVpay verdwijnen de boven genoemde dagkaarten en de OV-ToerPas van Arriva naar verwachting vanaf 2026. Het Euregioticket zal daarentegen ook in de toekomst beschikbaar blijven.

Daarnaast is het nu al mogelijk om met de bankpas in- en uit te checken. Dit kan ook met buitenlandse betaalpassen, waardoor het kopen van een papieren ticket of het aanschaffen van een OV-chipkaart niet meer noodzakelijk is.

In plaats van de eerder genoemde dagkaarten wordt door Arriva in de toekomst het product **Max Dal Dag** geïntroduceerd. Met dit product betaalt de reiziger voor zijn reizen bij Arriva in Limburg maximaal € 15 per dag. Zijn de reiskosten lager dan € 15 betaalt de reiziger gewoon het kilometertarief. Aan het product zijn geen kosten verbonden, maar het dient wel geactiveerd te worden op de bankpas of de OVpas (opvolger OV-chipkaart). Dit product kan ook voor toeristen interessant zijn. Het informeren van toeristen over deze mogelijkheid en het faciliteren van de activatie van dit product, zijn dan wel belangrijke aandachtspunten.

Kijkend naar de huidige situatie kan geconcludeerd worden dat voor Zuid-Limburg met het Euregioticket al een propositie bestaat waarmee vervoer met zowel de NS als Arriva (en buitenlandse vervoerders) voor toeristen mogelijk is, en dat met de introductie van MaxDalDag een product geïntroduceerd zal worden waarmee in heel Limburg gereisd kan worden met Arriva (maar dat niet geldig is bij de NS).

Oproep gewijzigde motie 3073 IJpelaar c.s. inzake Toeristen ticket Limburg

De door uw Staten aangenomen motie 3073 roept ons college op om:

1. te onderzoeken of het mogelijk is om tot een Limburg-dekkend toeristenticket te komen;
2. voor het zomerreces terug te komen bij Provinciale Staten met een voorstel over de mogelijkheden en onmogelijkheden hiervan

Uit gesprekken die wij afgelopen periode met Arriva en de NS hebben gevoerd blijkt dat beide vervoerders in principe open staan voor een samenwerking rond de doelgroep toerist, maar dat zij ook wijzen op de complexiteit, die dergelijke vraagstukken met zich mee brengen. Uit de ervaringen rond het opzetten van het Euregioticket, maar ook recenter uit de onderhandelingen rond de Drielandentrein blijkt dat een samenwerking van meerdere vervoerders altijd een uitdaging is en de nodige inspanning vraagt van alle betrokkenen. Daarbij geven beide vervoerders aan dat zij naar de aard van de van toepassing zijnde concessies anders naar de doelgroep kijken:

- Arriva is actief in heel Limburg, en biedt met bus en trein alle regionale openbaar vervoer aan. De verblijfstoerist die gebruik maakt van het openbaar vervoer zal veelal alleen met Arriva reizen;
- NS is landelijk actief en bedient in Limburg alleen het intercity netwerk. Zij vervoert reizigers in Limburg veelal over een iets langere afstand. Voor toeristen betekent dat vooral het aanbieden van openbaar vervoer naar attracties elders in Nederland, of het aanbieden van openbaar vervoer voor dagjesmensen elders uit Nederland naar (een attractie in) Limburg.

De hierboven genoemde productspecificaties uit het productportfolio van Arriva en NS sluiten hier ook bij aan.

Hoewel beide vervoerders dus in principe de bereidheid hebben om tot een gezamenlijk Limburgs product te komen, stellen zij wel de vraag welke behoefte ten grondslag ligt aan zo'n gezamenlijk product, en of er vanuit de (toeristen)markt vraag is naar een dergelijk gezamenlijk product bovenop de reeds bestaande en nieuwe eigen proposities van de vervoerders. Het is immers ook in ieders belang dat er

uiteindelijk sprake blijft van een overzichtelijk en makkelijk vindbaar productaanbod en dat er geen producten ontwikkeld worden die nauwelijks verkocht worden.

Aandachtspunten die verder in de gesprekken benoemd zijn:

- Afbakening doelgroep: tickets kunnen door iedereen aangeschaft worden. Wil men met een bepaalde propositie uitsluitend toeristen bedienen, zouden verkoopkanalen beperkt moeten worden. Dit kan echter ook weer een barrière vormen om een dergelijk ticket aan te schaffen.
- Geldigheid: Geldigheid in de spits is in principe niet gewenst door vervoerders, omdat de ruimte in de voertuigen dan nodig is voor de forenzen. Indien vanuit gemak voor toeristen wel noodzakelijk geacht, zal dat gevolgen hebben voor de prijsstelling. Ruimtelijk zou men met name voor NS moeten kijken waar de grenzen liggen. Het meenemen van bv. Eindhoven zou voor Noord-Limburg toegevoegde waarde hebben, maar ook dit dient te worden afgewogen tegen de prijsstelling.
- Subsidiering en opbrengstverdeling: Opbrengstverdeling bleek in het verleden altijd een lastig vraagstuk in gesprekken tussen vervoerders. Dit is nu niet anders te verwachten ook in het licht van de verschillende uitdagingen m.b.t. tarieven bij NS en de regionale vervoerders.

Met het oog op bestaande reisproducten en de aandachtspunten die in de gesprekken benoemd zijn, zijn volgende routes te overwegen:

- **Euregieticket Midden- en Noord-Limburg**
Naar het voorbeeld in Zuid-Limburg zou ook voor Midden- en Noord-Limburg verkend kunnen worden wat de toegevoegde waarde van een Euregieticket is. Het zou dan kunnen gaan om een dagticket met een nog nader te definiëren geldigheidsgebied. Te denken valt in ieder geval aan een inclusie van de grote steden Eindhoven, Nijmegen en Mönchengladbach. Overall moet er natuurlijk rekening mee worden gehouden dat het aantal grensoverschrijdende OV-verbindingen in Midden- en Noord-Limburg veel lager is dan in Zuid-Limburg. Arriva en NS staan in het beginsel wel voor open om deze mogelijkheid verder te verkennen. Met andere vervoerders dan wel overheden in aangrenzende provincies of in het buitenland is hierover nog niet gesproken. De ervaringen met het Euregieticket Zuid-Limburg leren dat een invoering van een dergelijk ticket, ook bij voldoende steun van betrokken mede-overheden, een lange adem vergt door de complexiteit door de veelheid van partijen en het grensoverschrijdende aspect.
- **Samenwerking alleen van Arriva & NS**
Een andere denkbare optie is om een interoperabel product te ontwikkelen dat voor NS en Arriva geldig is (zonder grensoverschrijdende geldigheid). In Zuid-Limburg bestaat dit in feite al als Euregieticket. Er zou dus een propositie voor heel Limburg of alleen Midden en Noord ontwikkeld kunnen worden. Met boven genoemde aandachtspunten zou in de verdere verkenning rekening moeten worden gehouden. Een variant waarmee je alleen Arriva en NS binnen Midden-/Noord-Limburg afdekt lijkt op het eerste gezicht van weinig toegevoegde waarde, omdat de NS in die regio alleen de trajecten Weert-Roermond en Venlo – Horst-Sevenum bedient, maar een inclusie van de NS altijd effect zal hebben op de prijsstelling van het ticket.
- **Geen nieuwe tickets bovenop de bestaande invoeren**
Bij een kaart voor heel Limburg voor beide vervoerders is te verwachten dat een realistische, niet gesubsidieerde prijs vrij hoog ligt. De vraag is voor wie dat een interessant product zou zijn, aangezien we er niet van uitgaan dat toeristen op één dag meerdere ritten door de provincie maken, maar dat ze ergens voor een daguitje naar toe gaan. Daarbij is ook de vraag naar de relevantie van de integratie van de NS voor verblijfstoeristen in Limburg aan de orde. De NS faciliteert met haar IC-netwerk mensen die uit heel Nederland naar

Limburg komen om daar te recreëren en te verblijven. Als ze in de regio zijn en verblijven is de verwachting dat ze meer gebruik maken van de regionale vervoerder.

Hierbij moet wel vermeld worden, dat we op dit moment geen duidelijk beeld hebben hoe vaak en ver toeristen zich in Limburg (met het OV) verplaatsen en welke mobiliteitsbehoeften toeristen in de verschillende Limburgse regio's hebben.

Volgens data van het CBS zijn 70% van de verblijfsgasten in Limburg binnenlandse toeristen, gevolgd van bezoekers uit Duitsland (10%) en België (8%). Qua types vakanties gaat het vaak om ontspanning / recreatie en actieve vakanties. Er zou verder onderzoek nodig zijn, om beter zicht te krijgen op het potentieel van een toeristenticket überhaupt en in hoeverre een combinatie van meerdere vervoerders van toegevoegde waarde is.

Conclusie

Gelet op bovenstaande overwegingen constateren wij dat:

- NS en Arriva specifiek voor Zuid-Limburg samen met buitenlandse vervoerders met het Euregioticket al een gezamenlijk toeristenticket aanbieden;
- de vervoerders NS en Arriva ieder diverse producten gericht op toeristen aanbieden, en elk een ander deel van de markt bedienen;
- door de introductie van OVpay, waarin betalen met de (buitenlandse) bankpas is opgenomen, de noodzaak voor aanvullende toeristenproposities kleiner is geworden;
- de doelgroep voor een Limburg-breed ticket voor NS en Arriva samen naar verwachting zeer klein zal zijn mede omdat de prijs van een eventuele kaartpropositie voor dit grote bedieningsgebied zonder overheidssubsidie hoog zal zijn;
- de meerwaarde van een gezamenlijk toeristenproduct voor Midden- en Noord-Limburg beperkt is vanwege de beperkte verbindingen die NS daar binnen Limburg aanbiedt en het relatief beperkte aanbod aan grensoverschrijdende verbindingen in deze regio

Ons college wil daarom doorgaan om samen met de vervoerders het gebruik van bestaande proposities te stimuleren door passende communicatie en het faciliteren van de aanschaf van deze producten voor de doelgroep toerist. Indien in de toekomst blijkt dat een aanvulling op het bestaande productportfolio nodig is, zullen we daarmee aan de slag gaan.

Met deze mededeling beschouwen wij de gewijzigde motie 3073 IJpelaar c.s. inzake Toeristen ticket Limburg als afgehandeld.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

J.J.M. Kuntzelaers
Gedeputeerde Provincie Limburg
Cultuur & Erfgoed, Mobiliteit, Landbouw